

UCHWAŁA NR LVI/371/2023
RADY MIEJSKIEJ W BIAŁYM BORZE
z dnia 27 kwietnia 2023 r.

w sprawie **przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie dla Gminy Biały Bór na lata 2023-2028**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.), art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249), ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 165 z późn. zm), ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.), ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r. poz. 171 z późn. zm.), uchwały Nr XXII/159/2020 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 30 listopada 2020 roku w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Biały Bór na lata 2021- 2027”

Rada Miejska w Białym Borze uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Biały Bór na lata 2023-2028 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Białego Boru.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

RADA MIEJSKA
w Białym Borze
woj. Zachodniopomorskie

Przewodniczący Rady
Szydywar
Włodzimierz Szydywar

PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE DLA GMINY BIAŁY BÓR
NA LATA 2023 - 2028

I. WSTĘP

Instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a jej dobro Państwo ma obowiązek uwzględnić w swojej polityce społecznej, zwłaszcza poprzez udzielanie szczególnej pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej. Przepis art. 72 Konstytucji RP stanowi, iż Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka, a każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. Nie budzi wątpliwości fakt, że zadaniem państwa jest ochrona rodziny przed zagrożeniami płynącymi z zewnątrz i wewnątrz, w tym zwłaszcza przed przemocą ze strony osób najbliższych.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023-2028 dla Gminy Biały Bór, zwany dalej Programem, znajduje normatywne oparcie w art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zgodnie z powołanym przepisem do zadań własnych gminy należy opracowywanie i realizowanie programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Program uwzględnia założenia Krajowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na rok 2023 przyjętego Uchwałą nr 248 Rady Ministrów z dnia 09 grudnia 2022 roku oraz jest zgodny z Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Biały Bór.

Głównym celem Programu jest dążenie do ograniczania skali i skutków przemocy domowej i rodzinnej na terenie Gminy Biały Bór. Program zakłada podejmowanie działań chroniących ofiary przemocy, skierowanych do sprawców przemocy oraz działań edukacyjnych kierowanych do społeczeństwa i służb świadczących fachową pomoc i wsparcie. W programie zawarto podstawowe informacje dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie, istotne przy planowaniu działań w zakresie zapobiegania i zwalczania przemocy. Określono cel strategiczny oraz konkretne zadania Programu. Wskazano źródła finansowania zadań programowych w sposób umożliwiający ich rozwinięcie i uszczegółowienie, adekwatnie do aktualnych potrzeb lokalnych. Niniejszy Program będzie stanowił wspólny plan działań instytucji i organizacji zobowiązanych do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie. Przez interdyscyplinarność powinien przyczynić się do usprawnienia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy oraz ograniczenia zjawiska przemocy, a tym samym poprawy kondycji rodzin.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Ustawodawca zobowiązał gminę do tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W tym zakresie gmina zobowiązana jest do realizacji czterech rodzajów działań:

- opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia, a także do tworzenia zespołów interdyscyplinarnych.

II. PRZEMOC W RODZINIE - PODSTAWY TEORETYCZNE

Przemoc w rodzinie, zwana również przemocą domową, zgodnie z art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, jest to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc w rodzinie jest:

- * intencjonalna, tzn. jest zamierzonym działaniem człowieka lub zaniechaniem działania i ma na celu kontrolę nad ofiarą,
- * naruszająca prawa i dobra osobiste ofiary - sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa człowieka jak: prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku,
- * przyczyną cierpienia i bólu - sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na szkody, osłabiając jej zdolność do samoobrony.

RODZAJE I FORMY PRZEMOCY W RODZINIE

RODZAJ PRZEMOCY	DEFINICJA PRZEMOCY	FORMY PRZEMOCY
Przemoc fizyczna	wszelkie działania polegające na użyciu siły i prowadzące do naruszenia nietykalności cielesnej	popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięściami, bicie przedmiotami, parzenie, polewanie żrącymi substancjami, używanie broni, ograniczanie dostępu do pożywienia, nieudzielanie koniecznej pomocy itp.
Przemoc psychiczna	umyślne działania wykorzystujące nie siłę fizyczną, lecz mechanizmy psychologiczne, powodujące zachwianie pozytywnego obrazu własnej osoby u ofiary, obniżenie u niej poczucia własnej wartości, pojawienie się stanów lękowych i nerwicowych	poniżanie, naśmiewanie się z poglądów, pochodzenia, religii, własnych poglądów, stała krytyka, wmawianie chorób psychicznych, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami, wymuszanie i domaganie się posłuszeństwa, upokarzanie, zawstydzanie, szantażowanie, stosowanie gróźb itp.
Przemoc seksualna	wymuszanie niechcianych przez ofiarę zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy	sadystyczne formy współżycia seksualnego, wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych form i praktyk seksualnych, krytyka zachowań seksualnych itp.
Przemoc ekonomiczna	działania prowadzące do całkowitego finansowego uzależnienia ofiary od sprawcy	niezaspokajanie materialnych potrzeb rodziny, odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zawodowej, zmuszanie do pracy bez wynagrodzenia itp.
Zaniedbanie	ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych, emocjonalnych osób najbliższych	niezaspokajanie potrzeb fizycznych i emocjonalnych

Przemoc dzieli się również na:

GORĄCĄ - naładowaną furią, złością, gniewem, pełną ekspresji,

CHŁODNĄ - bez gniewu, z premedytacją, uporządkowaną, mogą jej przyświecać pozytywne cele, tj. przekonania, filozofia, wiara.

Przemoc przebiega w cyklu, w którym wyodrębnia się trzy fazy:

1. **FAZA NARASTAJĄCEGO NAPIĘCIA** - w zachowaniu sprawcy pojawia się napięcie, złość, poirytowanie; prowokuje awantury, traci panowanie nad emocjami, sięga po alkohol i inne środki odurzające. Ofiara uspokaja go, spełnia wszystkie zachcianki, wywiązuje się z wszystkich obowiązków, często przeprosza, doświadcza dolegliwości psychosomatycznych. W wyniku narastania napięcia często sama prowokuje awanturę.
2. **FAZA GWAŁTOWNEJ PRZEMOCY** - sprawca staje się gwałtowny, wpada w szał, wyładowuje się dokonując aktów przemocy. Ofiara stara się zrobić wszystko, żeby go uspokoić i ochronić siebie, jest bezradna. Po akcie przemocy jest w szoku, odczuwa wstyd, upokorzenie, przerażenie, staje się apatyczna, traci ochotę do życia, odczuwa złość i bezradność.
3. **FAZA MIODOWEGO MIESIĄCA** - sprawca przemocy przeprosza, okazuje skruchę, żałuje, obiecuje poprawę, usiłuje tłumaczyć swoje zachowanie, zapewnia, że więcej tego nie zrobi; dba, kupuje kwiaty, prezenty. Ofiara przemocy zaczyna wierzyć w przemianę sprawcy, czuje się kochana, odczuwa bliskość, jest pełna nadziei.

Po okresie miodowego miesiąca cykl ten się powtarza.

Przemoc w rodzinie jest doświadczeniem traumatycznym, którego skutkami są bezpośrednie szkody na zdrowiu psychicznym i fizycznym oraz poważne i długotrwałe problemy ujawniające się w życiu dorosłym, a będące konsekwencjami przemocy doświadczanej w dzieciństwie.

Przemoc domowa jest poważnym problemem społecznym. Niezwalczana przemoc niszczy system rodzinny, niesie za sobą ryzyko dziedziczenia zachowań przemocowych.

III. PODSTAWY PRAWNE DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z PRZECIWDZIAŁANIEM PRZEMOCY W RODZINIE

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 165 z późn. zm.).
- Ustawa z 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 z późn. zm.)
- Ustawa z 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359 z późn. zm.).
- Ustawa z 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r. poz. 171 z późn. zm.).

IV. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

Podstawę do sformułowania celów Programu oraz określenia zadań i sposobów ich realizacji stanowiła diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie (badania społeczne i dane statystyczne instytucji), oraz zasobów instytucjonalnych Gminy Biały Bór.

Badani respondenci z terenu Gminy Biały Bór niezależnie od wieku, płci i miejsca zamieszkania przyznali, że w Gminie Biały Bór występuje zjawisko przemocy, głównie w rodzinach nadużywających alkoholu i rodzinach patologicznych. Jak również uznali, że przemoc w rodzinie nie jest sprawą prywatną, co świadczy o możliwości ingerowania w celu przerwania jej stosowania. Wymienili również szereg jej form. Kobiety wymieniły: bicie, szarpanie, wyzywanie, klapsy, kopanie, zabranianie, policzkowanie, popychanie, szarpanie za włosy, ograniczenie snu czy pożywienia, przypalanie papierosami, wykręcanie rąk czy płucie, natomiast mężczyźni: bicie, szarpanie, kopanie czy popychanie.

Przemoc w rodzinie to trudny temat ze strony przyznania się i ujawnienia jej poza kręgi rodzinne. Wyniki z badań ukazały, że tylko, a może aż 9 respondentów przyznało, że w ich rodzinie występuje przemoc, gdzie sprawcami przemocy byli: brat, mąż, żona, siostra, konkubent czy dziadek. Wymienili, że w stosunku do osób dotkniętych przemocą sprawca:

- zabierał pieniądze i kazał o nie prosić oraz nadzorował wydatki,
- obrażał, obrażał wyzwiskami, przekleństwami,
- kontrolował zachowania tj. gdzie i z kim się spotyka,
- zakazywał kontaktów z rodziną i znajomymi,
- wyrzucał z domu,
- zmuszał do robienia rzeczy, które są uwłaczające, poniżające,
- zawstydział w obecności innych,
- zadawał ból fizyczny bijąc, szarpiąc, ciągnąc za włosy, popychając czy policzkując,
- wyśmiewał opinie, poglądy, sposób w jaki ofiara się wypowiadała,
- stałe narzucał swoje zdanie, rozkazywał, wydawał polecenia,
- skłaniał do kontaktów seksualnych wbrew woli,
- groził, że wyrządzi krzywdę ofierze lub dzieciom, zabije ją lub jej bliskich,
- stałe oskarżał ofiarę o zdradę,
- niszczył własność, nie pozwalał na posiadanie czegoś wyłącznie dla siebie,
- obwinił o własne agresywne zachowanie,
- zaprzeczał, iż stosuje przemoc, twierdząc, że jego/jej zachowanie jest dla ofiary dobre,
- był brutalny i wulgarny w pożyciu seksualnym,
- podkreślał, że ofiara nic jest nie warta, nie ma z niej pożytku,
- twierdził, że ofiara zasługuje wyłącznie na złe traktowanie,
- stosował przemoc, również wobec małoletnich dzieci.

Wydawało by się, że po takich doznanych krzywdach ofiara powinna jak najszybciej odejść od sprawcy przemocy. Wyniki badań wykazały, że 13 kobiet uznało, że ofiara powinna odejść, a 20 kobiet za tym, że nie. Natomiast 18 mężczyzn opowiedziało się, że ofiara powinna odejść od sprawcy przemocy, a 3 mężczyzn, że nie. Niestety ofiara doznająca przemocy nie zawsze jest w stanie racjonalnie ocenić sytuację w jakiej się znajduje zwłaszcza, gdy w rodzinie są dzieci. Często bojąc się o dobro dzieci, pozostaje w związku ze sprawcą. Badani respondenci wypowiedzieli się za tym, że ofiara przemocy nie powinna dla dobra dzieci zostać w związku w którym występuje przemoc, lecz nie zawsze tak się dzieje. Jest to spowodowane różnymi czynnikami. Między innymi tym, że ofiarę „prześwietla się” badając, czym kierowała się składając zawiadomienie o przestępstwie. Czy aby oskarżenie nie jest aktem zemsty, chęcią uzyskania jakiejś korzyści od sprawcy, obroną własnej reputacji? Ofiara doznająca przemocy musi wykazać, że zachowanie sprawcy wypełniło znamiona przestępstwa (przemoc, groźba bezprawna lub podstęp) i udowodnić jego winę. Dodatkowo zmuszona jest bronić swojej reputacji i wiarygodności oraz wykazać, że na oskarżeniu nic nie zyskuje. Z zarzutami o fałszywe oskarżenia spotykają się ofiary przemocy wnoszące sprawę o rozwód. W związku z powyższym mieszkańcom gminy Biały Bór zadano pytanie czy kobiety lub mężczyźni fałszywie oskarżają o przemoc, aby uzyskać rozwód? W badaniach respondenci mieli podzielone zdania. Wyniki wykazały, że 11 kobiet uznało za prawdę, że kobiety lub mężczyźni fałszywie oskarżają o przemoc, aby uzyskać rozwód. Natomiast większość, bo aż 21 kobiet za tym, że nie. Natomiast 12 mężczyzn w wieku 26-75 uznało, że kobiety lub mężczyźni fałszywie oskarżają o przemoc, aby uzyskać rozwód, a 8 mężczyzn, że nie. Problem w tym, że ofiary przemocy latami milczą i nie ujawniają co się dzieje

w ich zacisku domowym. A jak już się zdecydują to otoczenie w którym żyje, nie jest w stanie poprawnie ocenić powagi sytuacji. Dlatego głównym celem w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie powinna być jak najszerza edukacja na temat przemocy w środowiskach szkolnych, świetlicach wiejskich, zakładach pracy na terenie gminy Biały Bór. Wsparcie i pomoc instytucjom, które zajmują się problemem przemocy w rodzinom.

Z danych statystycznych Komendy Powiatowej Policji w Szczecinku Posterunku Policji w Białym Borze wynika, że policjanci na przełomie lat 2020-2022 podjęli 125 interwencji kryzysowych w rodzinach na terenie Gminy Biały Bór, w tym 14 interwencji w rodzinie zakończonych założeniem Niebieskiej Karty, z tego w 8 przypadkach złożono zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa znęcania z art. 207 k.k. Na 125 rodzin, w których funkcjonariusze Policji interweniowali z powodu przemocy w rodzinie w 46 interweniowano więcej jak jeden raz, co świadczy, że w tych rodzinach zjawisko miało charakter trwalszy. Sprawcami przemocy byli mężczyźni jak i kobiety. Niestety w większości przypadków interwencje kryzysowe spowodowane były nadużywaniem alkoholu.

Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białym Borze na przełomie lat 2020-2022 w 8 przypadkach, na wniosek Policji, wszczęła postępowanie w stosunku do osób nadużywających alkoholu, 9 z wniosku rodziny, 12 na wniosek innych osób. Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białym Borze wynika, że w większości przypadków rodzin alkoholowych występuje przemoc w rodzinie. Biorąc pod uwagę fakt zaburzeń emocjonalnych powstałych w wyniku alkoholizmu jednego z członków rodziny (współzależnienie, ostra reakcja na stres) można powiedzieć, że ofiar przemocy w rodzinie jest więcej.

Na przełomie lat 2020-2022 skierowano do Sądu 9 wniosków o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Wśród osób kierowanych na przymusowe leczenie były 4 kobiety.

W Punkcie Konsultacyjnym Rozwiązywania Problemów Uzależnień na przełomie lat 2020-2022 udzielono wsparcia i pomocy z powodu nadużywania alkoholu 326 osobom oraz 42 osobom współzależnym. Łącznie przeprowadzono 383 rozmowy.

Praca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Punktu Konsultacyjnego Rozwiązywania Problemów Uzależnień doskonale wpisuje się w działania prewencyjne problemu alkoholizmu i związanej z nim przemocy.

Z zestawień wszystkich danych wynika, że przemoc domowa występuje w rodzinach obciążonych ubóstwem, jak i w rodzinach o dobrym statusie materialnym, które nie figurują w rejestrach świadczeniobiorców pomocy społecznej.

Wyniki przeprowadzonych badań wskazują jednoznacznie, że potrzebne jest systemowe, konsekwentne działanie profilaktyczne i pomocowe prowadzone we współpracy instytucji lokalnych realizowanych w oparciu o program lokalny.

Identyfikacja potrzeb lokalnych pozwoliła na określenie zadań i sposobów ich realizacji.

V. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Głównym założeniem Programu jest kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań osób stosujących przemoc; edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa. Przemoc w rodzinie należy rozpatrywać z wielu perspektyw, w szczególności psychologicznej, prawnej, ekonomicznej, społecznej i moralnej. Z tego względu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wymaga wieloaspektowego, systemowego podejścia, z zaangażowaniem wszystkich podmiotów zajmujących się bezpośrednio czy też pośrednio tym problemem. Żadna pojedyncza instytucja nie jest w stanie skutecznie rozwiązywać problemu przemocy w rodzinie. W Programie, określono cztery podstawowe obszary zawierające kierunki działań oraz sprecyzowano oddziaływania wobec różnych grup odbiorców:

- profilaktyka: obszar kierowany do ogółu społeczeństwa, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie,

- ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie: obszar kierowany do osób dotkniętych przemocą w rodzinie (w tym do: kobiet, mężczyzn, dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób z niepełnosprawnością lub osób niesamodzielnych),
- oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie: obszar kierowany do osób stosujących przemoc w rodzinie, jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się pracą z tymi osobami,
- podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie: obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

VI. CELE I ZADANIA PROGRAMU

CEL GŁÓWNY

Zwiększenie skuteczności działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Biały Bór.

CELE SZCZEGÓŁOWE

Profilaktyka i edukacja społeczna w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie.

Zadanie 1. Diagnoza i analiza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Biały Bór.

Działania:

1. Analiza Niebieskich Kart wpływających do Zespołu Interdyscyplinarnego.
2. Prowadzenie statystyk w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie przez wszystkie instytucje zgodnie z wymaganiami resortowymi wynikającymi z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Sąd Rejonowy,
- Prokuratura Rejonowa.

Wskaźniki:

- liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty,
- struktura rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty,
- liczba posiedzeń grup roboczych,
- dane statystyczne dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie,
- coroczne sprawozdanie z realizacji Programu.

Zadanie 2. Udział w kampaniach społecznych mających na celu zmianę świadomości społecznej w postrzeganiu problemu przemocy.

Działania:

1. Zakup i rozpropagowanie plakatów, ulotek, broszur opisujących mechanizmy przemocy oraz promujących metody wychowawcze bez udziału przemocy.

Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Wskaźniki:

- liczba zakupionych i rozpropagowanych plakatów, ulotek, broszur.

Zadanie 3. Nawiązywanie i wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami samorządowymi, a organizacjami pozarządowymi w zakresie działań profilaktycznych i edukacyjnych dla osób i rodzin zagrożonych przemocą.

Działania:

Nawiązywanie współpracy z działającymi na terenie gminy stowarzyszeniami świadczącymi pomoc rodzinom ze zdiagnozowanym problemem przemocy.

Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Białoborskie Stowarzyszenie Trzeźwościowe, Klub Abstynenta Koliber.

Wskaźniki:

- liczba stowarzyszeń, z którymi nawiązano współpracę,
- liczba osób/rodzin objętych wsparciem stowarzyszenia.

Zadanie 4. Prowadzenie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz agresji rówieśniczej na terenie szkół wszystkich szczebli.

Działania:

1. Zapoznavanie rodziców z dostępnymi formami pomocy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie podczas spotkań.
2. Prowadzenie poradnictwa indywidualnego dla rodziców w zakresie wzmacniania kompetencji rodzicielskich, korygowanie postaw wychowawczych, promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy.
3. Prowadzenie zajęć dla uczniów w zakresie przeciwdziałania przemocy rówieśniczej.

Realizatorzy:

- placówki oświatowe.

Wskaźniki:

- liczba spotkań z rodzicami,
- liczba rodziców objętych pomocą indywidualną,
- liczba przeprowadzonych zajęć dla uczniów,
- liczba uczniów uczestniczących w tych zajęciach.

Zintensyfikowanie działań w zakresie ochrony i udzielania pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie.

Zadanie 1. Udzielanie profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Działania:

1. Poradnictwo socjalne, psychologiczne, pedagogiczne, medyczne, prawne.
2. Praca socjalna.
3. Wsparcie materialne.
4. Realizacja procedury Niebieskie Karty.
5. Pomoc psychologiczna i terapeutyczna dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.
6. Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

7. Zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy w rodzinie poprzez kierowanie do specjalistycznych ośrodków wsparcia lub zapewnienie schronienia w lokalu socjalnym dla ofiar przemocy w rodzinie.

Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej,
- Ośrodek Terapii Uzależnień, Profilaktyki i Pomocy Psychologicznej,
- Białoborskie Stowarzyszenie Trzeźwościowe, Klub Abstynenta Koliber,
- placówki oświatowe.
- placówki służby zdrowia.

Wskaźniki:

- liczba osób objętych poradnictwem,
- liczba udzielonych porad,
- liczba osób objętych pomocą finansową,
- liczba rodzin objętych pracą socjalną,
- liczba osób korzystających z terapii,
- liczba zakończonych procedur z powodu ustania przemocy,
- liczba osób skierowanych do specjalistycznych ośrodków wsparcia,
- liczba osób umieszczonych w lokalu socjalnym dla ofiar przemocy w rodzinie,
- liczba dzieci odebranych z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie.

Zadanie 2. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy przez osoby doświadczające przemocy.

Działania:

1. Aktualizacja informatora dla osób doświadczających przemocy zawierającego praktyczne wskazówki dotyczące możliwości uzyskania pomocy i wsparcia.
2. Umieszczenie informatora na stronie internetowej Urzędu Miejskiego oraz Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Urząd Miejski

Wskaźniki:

- liczba opracowanych / zaktualizowanych materiałów informacyjnych

Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zadanie 1. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie.

Działania:

1. Podejmowanie działań wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie w ramach procedury Niebieskie Karty.
2. Informowanie o konsekwencjach stosowania przemocy, o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
3. Kierowanie sprawców przemocy do Ośrodka Terapii Uzależnień, Profilaktyki i Pomocy Psychologicznej w celu objęcia pomocą indywidualną.

4. Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie realizacji Programu Korekcyjno – Edukacyjnego dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie – kierowanie osób stosujących przemoc do udziału w programie.
5. Zgłaszanie osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie i nadużywających alkoholu do GKRPA.

Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej,
- Ośrodek Terapii Uzależnień, Profilaktyki i Pomocy Psychologicznej,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Placówki służby zdrowia w tym Poradnia Zdrowia Psychicznego.

Wskaźniki:

- liczba osób skierowanych do udziału w Programie Korekcyjno-Edukacyjnym dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie,
- liczba osób, które ukończyły Program Korekcyjno-Edukacyjny dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie,
- liczba sporządzonych formularzy - Niebieska Karta Część D,
- liczba zakończonych procedur z powodu ustania przemocy,
- liczba wniosków o spowodowanie leczenia odwykowego skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywanie Problemów Alkoholowych.

Zadanie 2. Izolowanie osób stosujących przemoc w rodzinie od osób doświadczających przemocy.

Działania:

1. Zatrzymanie osób stosujących przemoc w rodzinie w związku z popełnieniem przestępstwa znęcania się nad rodziną.
2. Wydanie przez funkcjonariuszy policji nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie.
3. Stosowanie przez prokuratora oraz występowanie do sądu o zastosowanie wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie środków zapobiegawczych, takich jak: dozór policji, zakaz kontaktowania się z osobą dotkniętą przemocą, zakaz zbliżania się do niej na ściśle określonej odległość, nakaz opuszczenia wspólnie zajmowanego lokalu, tymczasowe aresztowanie.

Realizatorzy:

- Prokuratura Rejonowa
- Komenda Powiatowa Policji
- Sąd Rejonowy

– Wskaźniki:

- liczba zatrzymań sprawców przemocy w rodzinie w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa znęcania,
- liczba zastosowanych przez funkcjonariuszy policji nakazów opuszczenia mieszkania oraz zakazów zbliżania się do osób pokrzywdzonych,
- liczba zastosowanych przez prokuratora środków zapobiegawczych.

Profesjonalizacja działań w obszarze profilaktyki, interwencji i pomocy rodzinie z problemem przemocy.

Zadanie 1. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc.

Działania:

1. Szkolenia resortowe.
2. Szkolenia interdyscyplinarne.

Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Komenda Powiatowa Policji.

Wskaźniki:

- liczba szkoleń dotyczących przemocy w rodzinie – dla służb danego resortu,
- liczba szkoleń interdyscyplinarnych,
- liczba osób biorących udział w szkoleniach.

Zadanie 2. Doskonalenie strategii współpracy służb i instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania:

1. Organizowanie spotkań i prac Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
2. Doskonalenie interdyscyplinarnej formuły pracy.
3. Wymiana informacji i doświadczeń między podmiotami realizującymi procedurę Niebieskie Karty.

Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej,
- placówki oświatowe,
- placówki służby zdrowia.

Wskaźniki:

- liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- liczba podmiotów współpracujących.

VII. MONITOROWANIE I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Monitorowanie realizacji programu będzie odbywać się w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji programu podmioty składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Gminy Biały Bór corocznie w terminie do dnia 31 marca przedkłada Radzie Miejskiej w Białym Borze sprawozdanie z realizacji Programu.

Lokalny Program został opracowany jako program wieloletni, sporządzona diagnoza i dotychczasowe doświadczenia wskazują, że w przypadku zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie korzystne jest podejmowanie strategii długofalowych zapewniających ponadroczną, harmonijną kontynuację podjętych przedsięwzięć.

Przyjęte założenia będą podlegały bieżącej weryfikacji z możliwością modyfikacji w celu maksymalnego dostosowania Programu do potrzeb lokalnych i wytycznych strategii gminnej.

VIII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023-2028 będą w szczególności środki własne gminy, w tym wpływy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Zadania Programu mogą być również finansowane z innych źródeł w ramach programów wspólnotowych Unii Europejskiej oraz dotacji konkursowych.

IX. ZASOBY INSTYTUCJONALNE GMINY BIAŁY BOR W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białym Borze.
2. Punkt Konsultacyjny Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Białym Borze.
3. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białym Borze.
4. Posterunek Policji w Białym Borze.
5. Placówki oświatowe.
6. Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej.
7. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Biały Bór.
8. Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Koliber” Klub Abstynenta w Białym Borze.

Mocne strony:

Dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działająca na rzecz rodziny.
Znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych patologiami.
Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym.

Słabe strony :

Niewystarczająca infrastruktura socjalna.
Brak Punktu Informacyjno- Konsultacyjnego przeciw przemocy w rodzinie.
Brak spójnego systemu współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin zagrożonych przemocą.

Zagrożenia :

Słaba kondycja ekonomiczna rodzin.
Problemy alkoholowe członków rodzin.

Przewodniczący Rady

Szydywar
Włodzimierz Szydywar